

8- Ve o iki ilaç ise biri sabır ile tevekküldür.

Ve o iki ilaç ise biri sabır ile tevekküldür. Hâlık'ının kudretine istinad, hikmetine itimattır. Öyle mi? Evet, “Emr-i kün feyekûn”e mâlik bir Sultan-ı Cihan’a acz tezkeresiyle istinad eden bir adamın ne pervası olabilir? Zira en müthiş bir musibet karşısında **إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ** deyip itminan-ı kalp ile Rabb-i Rahîm’ine itimat eder.

Evet ârif-i billah, aczden, mehafetullahtan telezzüz eder. Evet, havfta lezzet vardır. Eğer bir yaşındaki bir çocuğun akli bulunsa ve ondan sual edilse: “En leziz ve en tatlı haletin nedir?” Belki diyecek: “Aczimi, zaafımı anlayıp validemin tatlı tokadından korkarak yine validemin şefkatli sinesine sığındığım halettir.” Halbuki bütün validelerin şefkatleri ancak bir lem’a-i tecelli-i rahmettir. Onun içindir ki kâmil insanlar, aczde ve havfullahta öyle bir lezzet bulmuşlar ki kendi havl ve kuvvetlerinden şiddetle teberri edip Allah’a acz ile sığınmışlar. Aczi ve havfı, kendilerine şefaatchi yapmışlar.

“Ve o iki ilaç ise biri sabır ile tevekküldür.”

Ve o iki ilaçtan biri **sabır ve tevekküldür** ki acizlik yarasına en mükemmel ilaçtır. **Sabır ve tevekkül acizlik yarasına nasıl ilaç olur?**

İnsan fitraten acizdir. Kudreti sınırlıdır; ömrü kısa, gücü zayıf, başına gelen hâdiseler ise pek büyüktür. Hastalık gelir, ayrılık gelir, ölüm gelir, beklenmedik musibetler gelir. İnsan çoğu zaman bu hadiselerin karşısında kendi kuvvetiyle duramaz. İşte acz yarası burada açılır: İnsan her şeyi kontrol edemediğini, her şeyi değiştiremeyeceğini fark eder. Fakat sabır ve tevekkül bu yarayı iki taraftan tedavi eder.

Sabır: Yarayı kanatmamak

Sabır, musibetin ilk darbesinde kalbi dağılmaktan korur. İnsan sabrettiğinde musibeti inkâr etmez, fakat isyan da etmez. Kalp şunu söyler: “Bu hâdiseler benim kudretim dışında olabilir;

fakat hikmetsiz değildir.” Böylece sabır, acz yarasını kanatmayan bir merhem gibi kalbi sakinleştirir. Panik, fke ve isyanın doğuracağı daha büyük yaraları engeller.

Tevekkül: Yarayı kudrete bağlamak

Tevekkül ise yarayı doğrudan doğruya Allah’ın kudretine bağlar. İnsan anlar ki: “Benim gücüm sınırlıdır; fakat dayandığım kudret sınırsızdır.” O zaman acz bir zayıflık olmaktan çıkar, bir kapı hline gelir. Çünkü insan kendi gücüne değil, “Ol” dediğinde olduran bir kudrete dayanmıştır.

Bir ocuk düşününüz: Zayıftır, korkaktır; fakat babasının elini tuttuğunda sokaktaki kalabalıktan korkmaz. Çünkü güveni kendi kuvvetine değil, babasının himayesindedir. İşte kul da tevekkül ettiğinde aynı hli yaşar. Kendi gücüyle değil, Rabbine dayanarak yrr.

Böylece sabır ve tevekkül aczi ortadan kaldırmaz; fakat acı veren bir yarayı huzur veren bir kapıya çevirir. İnsan anlar ki aczi onu çaresiz bırakmak için değil, Rahmet kapısına yöneltmek için verilmiştir.

Bu yüzden hakikat ehli insanlar aczden kaçmazlar; aksine onu Allah’a sığınmanın en kuvvetli vesilesi yaparlar. Çünkü bilirler ki: Kendi kuvvetine dayanan titrer; fakat Allah’ın kudretine dayanan sarsılmaz.

Hâlık’ının kudretine istinad, hikmetine itimattır. Öyle mi? Evet, “Emr-i kn feyekn”e mâlik bir Sultan-ı Cihan’a acz tezkeresiyle istinad eden bir adamın

ne pervası olabilir? Zira en müthiş bir musibet karşısında **إِنَّا لِلّٰهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ**

رَاجِعُونَ deyip itminan-ı kalp ile Rabb-i Rahîm’ine itimat eder.

Çünkü insanın aczinin en büyük ıstırabı şudur:

Kendini zayıf ve çaresiz hissettiğinde, karşısındaki musibetleri taşıyamayacağını düşünür. Hastalık gelir, ölüm gelir, ayrılık gelir, belirsizlik gelir. İnsan kendi kuvvetine baktığında bunların hiçbirine kâfi gelmediğini görür. İşte acizlik yarasının acısı buradan doğar.

Fakat insan **Hâlık’ının kudretine istinad ettiğinde**, yani kalben “Benim gücüm yetmez ama Rabbimin kudreti her şeye yeter.” dediğinde, o acizlik artık korku doğurmaz. Çünkü yk, kulun omzundan alınır ve kudret-i İlhiyeye havale edilir. Bir zerreyi döndüren de, güneşleri yürüten de aynı kudret olduğu için, kul bilir ki başına gelen hadise o kudret için ağır değildir.

Evet, “Emr-i kn feyekn”e mâlik bir Sultan-ı Cihan’a acz tezkeresiyle istinad eden bir adamın ne pervası olabilir?

Diğer taraftan **Allah'ın hikmetine itimat etmek**, kalpteki itirazı söndürür. İnsan çoğu zaman musibetin kendisinden çok **anlam verememekten** incinir. “Neden oldu?” diye sızlanır. Fakat hikmete güvenen bir kalp bilir ki, kendisinin göremediği nice sırlar vardır. Bir doktorun ameliyatı nasıl hastanın şifası içinse, kaderde görünen bazı acılar da insanın manevî terbiyesi içindir.

Böylece insan şu hakikati idrak eder: Kendi gücü sınırlıdır ama dayandığı kudret sınırsızdır. Kendi akli dar olabilir ama güvendiği hikmet sonsuzdur. İşte o zaman **acizlik yara olmaktan çıkar, sığınma kapısına dönüşür**. Kul acziyle Rabbine yönelir; kudretine dayanır, hikmetine güvenir ve kalbi sükûnete kavuşur. Çünkü bilir ki:

Kudret O'nundur, hikmet O'nundur, netice de O'nun elindedir. **Onun için üstadımız şöyle devam eder. Zira en müthiş bir musibet karşısında** **أَنَا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ** **deyip itminan-ı kalp ile Rabb-i Rahîm'ine itimat eder.**

Evet ârif-i billah, aczden, mehafetullahtan telezzüz eder. Evet, havfta lezzet vardır. Eğer bir yaşındaki bir çocuğun akli bulunsa ve ondan sual edilse: “En leziz ve en tatlı haletin nedir?” Belki diyecek: “Aczimi, zaafımı anlayıp validemin tatlı tokadından korkarak yine validemin şefkatli sinesine sığındığım halettir.” Halbuki bütün validelerin şefkatleri ancak bir lem'a-i tecelli-i rahmettir. Onun içindir ki kâmil insanlar, aczde ve havfullahta öyle bir lezzet bulmuşlar ki kendi havl ve kuvvetlerinden şiddetle teberri edip Allah'a acz ile sığınmışlar. Aczi ve havfı, kendilerine şefaathçi yapmışlar.

Allah'ı hakikaten tanıyan kimseler, yani **ârif-i billah** olanlar, insanların çoğunun zayıflık sandığı şeylerde aslında derin bir huzur bulurlar. **Aczlerini fark etmekten ve Allah'tan korkmaktan bir lezzet duyarlar.** Çünkü onların korkusu karanlık bir dehşet değildir; bilakis rahmete sığınmaya götüren bir korkudur. Bu yüzden denmiştir ki: **havfta da bir lezzet vardır.**

Bunu anlamak için küçük bir çocuk misalini düşünelim. Bir yaşındaki bir çocuğun akli olsaydı ve ona “Hayatta en tatlı hâlin nedir?” diye sorulsaydı, belki şöyle derdi: “Ben zayıf olduğumu anlayıp annemin tokadından korktuğumda, yine onun şefkatli kucağına sığındığım an.”

Çocuk o anda hem korkar hem de huzur bulur. Çünkü korktuğu kişi aynı zamanda ona en çok merhamet eden kişidir. Tokadından korktuğu anne, aynı zamanda onu bağrına basan annedir. İşte o sığınma anında çocuk hem aczini hisseder hem de güvenin en tatlı hâlini yaşar. Hâlbuki dünyadaki bütün annelerin şefkati, **Allah'ın rahmetinin sadece küçük bir**

parılısından ibarettir. Anne sevgisi bile O'nun rahmetinin bir gölgesi ise, insanın Allah'a sığınmasındaki huzur ne kadar büyük olur, düşünmek gerekir.

İşte bu sır içindir ki **kâmil insanlar**, yani hakikati görenler, aczlerinde ve Allah korkusunda büyük bir lezzet bulmuşlardır. Kendi güçlerine güvenmekten uzak durmuşlar, "Ben yaparım, ben başarırım" demekten vazgeçmişlerdir. Bilakis kendi havl ve kuvvetlerinden tamamen sıyrılıp Allah'a sığınmışlardır.

Onlar için **acz ve havf bir zayıflık değil, bir vesiledir.** Aczleri onları rahmete götürür, korkuları ise onları Allah'ın kapısına yaklaştırır. Bu yüzden aczlerini ve Allah korkularını adeta **kendilerine şefaathçi** yapmışlardır:

"Ya Rabbi! Biz zayıfız, Sen kuvvetlisin. Biz muhtacız, Sen Rahîm'sin." diyerek O'nun rahmetine sığınmışlardır.

Ey nefsim!

Acizlik yaran kanıyor. Her gün biraz daha yoruluyor, biraz daha daralyorsun. Hastalık korkusu, ayrılık endişesi, gelecek kaygısı... Hepsi seni sıkıştırıyor. Peki söyle: **Daha ne zamana kadar bu yaraya ilaç sürmeden böyle sürüneceksin?**

Kendi kuvvetine güveniyorsun; halbuki kuvvetin ne kadar? Bir damla sudan yaratılmışsın. Küçük bir mikrop seni yatağa düşürmeye kâfi. Bir haber, bir ayrılık, bir musibet kalbini altüst etmeye yetiyor. Buna rağmen hâlâ yükü kendi omzunda taşımaya kalkıyorsun.

Ey nefsim!

Senin derdin aciz olman değil. Asıl derdin, **aciz olduğunu kabul etmemendir.** Çünkü kabul etsen, hemen Rabbine sığınacaksın. İşte o zaman yük hafifleyecek. Bak, bu kâinatı **"O!" emriyle var eden** bir Sultan-ı Cihan var. Zerreleri döndüren de O, güneşleri yürüten de O. Sen ise hâlâ küçük işlerde bile kendi gücüne dayanmak istiyorsun. Bu ne büyük bir gaflet!

Bilmez misin ki **acizini anlayıp Allah'a sığınmak zillet değil, izzettir.** Kendi kuvvetine dayanmak ise kuvvet değil, hakikatte büyük bir zayıflıktır.

Ey nefsim!

Korkudan kaçma. Çünkü **havf seni rahmete götüren bir yoldur.** Tıpkı annesinin tokadından korkan çocuğun yine onun şefkatli kucağına sığınması gibi, sen de korkunu Rabbine sığınmanın vesilesi yap. Bütün annelerin şefkati, Allah'ın rahmetinin küçük bir parılısıdır. Öyleyse neden başını başka kapılara vuruyorsun? Neden hâlâ kendi havl ve kuvvetine güveniyorsun?

Artık uyan!

Kendi gücünden sıyrılmak, acizini itiraf et ve Rabbine yönel. Çünkü bu yarayı iyileştirecek tek ilaç şudur: **Sabırla durmak, tevekkülle dayanmak ve acizle Allah'a sığınmak.**